

▶ A PARTNERSÉG GYAKORLATI MEGVALÓSÍTÁSA DÁNIÁBAN

Dánia elsőként kötötte meg az ESB-alapokkal kapcsolatos partnerségi megállapodását, amelyet a Bizottság 2014. május 5-én hagyott jóvá. Miközben Dánia az operatív programok jóváhagyására vár, a *Panorama* magazin interjút készített Preben Gregersen regionális politikai igazgatóval és Marie Guldborg részlegvezetővel.

DANISH BUSINESS AUTHORITY

PREBEN GREGERSEN az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és az Európai Szociális Alap (ESZA) dán irányító hatóságának vezetője a Dán Vállalkozásfejlesztési Testületben.

Ministry of Food, Agriculture
and Fisheries of Denmark
The Danish AgriFish Agency

MARIE GULDBORG az Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) dán igazgató hatóságának vezetője a NaturErhvervstyrelsen (dán földművelésügyi és halászati) ügynökségnél.

▶ Mikor kezdte el Dánia előkészíteni partnerségi megállapodását? Milyen megközelítéssel fogtak hozzá az előkészítéshez az elején? Milyen főbb elemeket vettek figyelembe?

PREBEN GREGERSEN „A 2012. évi nyári szünet előtt kisebb minisztériumi munkacsoportot hoztunk létre a Pénzügyminisztérium, a Külügyminisztérium, az Élelmiszerügyi, a Mezőgazdasági, a Halászati, valamint a Vállalkozás- és Növekedésügyi Minisztérium bevonásával. A legfontosabb minisztériumok képviselőiből álló csoport jelentette tehát az első lépést. Több ízben vettem már részt új stratégiák és programok előkészítésében, és tapasztalatom szerint fontos korán elkezdni az előkészületeket, ha időben szeretnénk végezni a teendőkkkel. Sokan gondolták úgy, hogy túl korai volt megkezdeni az előkészületeket 2012 derekán, és természetesen jogos érvekkel hivatkoztak a bizonytalan elemekre: több tényező mellett a költségvetésre, a jogszabályokra, a végrehajtási aktusokra, de úgy vélem, hogy a részt vevő partnerek elégedettek az eredménnyel.

A követelmények teljesítése érdekében a következő lépésben csoportot hoztunk létre a tíz legfontosabb minisztérium részvételével, majd ezt követően, a 2012 szeptemberében megrendezett projektindító eseményünkre mintegy 100 résztvevőt hívtunk meg különböző szervezetektől, minisztériumoktól, régiókból, önkormányzatoktól és nem kormányzati szervezetektől, amelyen ismertettük a szabályokkal kapcsolatos terveinket, valamint a növekedés szempontjából legfontosabb, kihívást tartogató területeket, és egyeztetéseket indítottunk újtárra a stratégiai megközelítéssel kapcsolatban.”

▶ A dán partnerségi megállapodás milyen mértékben tulajdonítható a főbb résztvevők között kialakult partnerség eredményének?

MARIE GULDBORG „Egyértelműen a minisztériumok, régiók, vállalkozások, egyetemi oktatók és nem kormányzati szervezetek közötti partnerség eredménye. Az egyeztetések során két nagy eseményt rendeztünk meg – az egyiket a közös munka kezdetén, a másikat a végén –, amelyekre minden érdekelt partnert

▶ INNOVAID

Az Innovaid induló vállalkozás fogyatékossgal élő gyermekek számára tervez és állít elő segédeszközöket. A MTIC – az ERFA keretében támogatott projekt, amelynek célja a MedTech üzleti fejlesztése – nyújtott kezdő támogatást Martin Hjortnak, a vállalkozás alapítójának.

▶ LITTLESMARTTHINGS

A LittleSmartThings (Bornholm) elnevezésű ERFA-projekt elsősorban pilóta nélküli légi járművekkel kapcsolatos technológiai megoldások fejlesztésével foglalkozik.

meghívtunk. A köztes időszakban kétoldalú megbeszéléseket folytattunk több partnerrel, kezdve a vállalkozástól, a környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteken keresztül a régiókig és az önkormányzatokig. Átbeszéltük a négy alappal kapcsolatos megközelítést és közös stratégiát, valamint a programok tartalmát, mivel azok és a partnerségi megállapodás között közvetlen összefüggés van. Az operatív programokkal kapcsolatban szakmai összejöveteleket és rendezvényeket – így például a partnerségi megállapodással kapcsolatos kérdéseket ismertető eseményeket – is szerveztünk.

▶ Hogyan értékelné a bizottsági szolgálatok segítségét a Dániával folytatott tárgyalások során?

PREBEN GREGERSEN „Úgy vélem, hogy a Bizottsággal folytatott együttműködés rendkívül gyümölcsöző volt. Általánosságban elmondható tehát, hogy a Bizottság 2012. novemberi állásfoglalása semmilyen váratlan észrevételt nem tartalmazott.

2012 őszén informális párbeszédet indítottunk el a dán szolgálatokkal, amely igen nagy szerepet játszott az egyeztetésekben.

Nagyon nagyra értékeljük annak a néhány elkötelezett bizottsági munkatársnak a munkáját, akik minden szinten a segítségünkre voltak. Szerintem az informális párbeszéd és egyeztetések előmozdították a politikai folyamat előrehaladását Dániában, és lehetővé tették, hogy politikai döntések szülessenek annak ellenére, hogy nem állt rendelkezésre semmilyen elfogadott szabályozási háttér.

A Bizottságnak és a dán hatóságoknak közös érdeke volt, hogy konstruktív és progresszív folyamat részeként készítsék elő a partnerségi megállapodást és az operatív programokat. Ez egyrészt azért volt fontos, hogy ösztönzőleg hasson a politikai folyamat folytatására annak ellenére, hogy nem voltak elfogadott szabályok, és a döntések szabálytervezeteken alapultak. Bizonyos értelemben mi voltunk az elsők e tekintetben. Másrészt azért is fontos, hogy a Bizottság tudatában legyen annak, hogy az ilyen informális folyamat következményeképpen nehéz megváltoztatni a politikai felhatalmazásokat, ha hirtelen – általában későn – további észrevételeket kíván a döntésekhez fűzni. Általánosságban véve azonban a Bizottság segített abban, hogy fenntartható megoldások és konstruktív kompromisszumok szülessenek.”

A PARTNERSÉGI MEGÁLLAPODÁS ÉS AZ OPERATÍV PROGRAMOK KIDOLGOZÁSA: KÖZÖS GYAKORLAT?

A partnerségi megállapodás és az operatív programok kidolgozása mindkét fél számára ismétlődő lépésekből álló folyamat volt, amely egyúttal az összes dokumentum kidolgozását is magában foglalta. A nagyszabású partnerségi folyamat ellenére, és hogy a tervezési folyamat a megfelelő irányban haladjon, csak néhány szorosan együttműködő munkatárs foglalkozott érdemi szinten a partnerségi megállapodás és az operatív programok tervezetével.

A partnerségi megállapodás tervezetének kidolgozásában elsődlegesen a NaturErhvervstyrelsen és a Dán Vállalkozásfejlesztési Testület egy-egy munkatársa vett részt. Az ESZA és az ERFA irányító hatósága a jyllandi Silkeborgban, míg a NaturErhvervstyrelsen Koppenhágában található, ezért az egyeztetések utolsó két napján számos e-mail váltásra és folyamatos telefonos egyeztetésre volt szükség.

► Milyen tapasztalatokra tett szert a négy alap fejlesztésének közvetlen koordinálása során? Hogyan sikerült koherens megközelítést kidolgozni?

MARIE GULDBORG „A partnerségi megállapodás természetesen új munkaszemléletet követelt meg, ezért fontolóra kellett vennünk a lehetséges szinergiákat, és hogy a korábbi időszak tapasztalataira építve hogyan dolgozhatunk ki összehangolt stratégiát. A NaturErhvervstyrelsen ügynökségnél most már többet tudunk az ERFA-ról és az ESZA-ról, mint korábban, és tudom, hogy a Dán Vállalkozásfejlesztési Testület munkatársai ugyanígy vélekednek a Vidékfejlesztési Alappal és az Európai Tengerügyi és Halászati Alappal kapcsolatban.

Véleményem szerint eredményes folyamatnak lehettünk részei, amely a 2007-2013 közötti programidőszak során szerzett tapasztalatokra épült. A négy alap már ebben az időszakban is nagyszerűen kiegészítette egymást. A másik fontos szempont, hogy Dániában mindössze két minisztérium látja el a négy ESB-alappal kapcsolatos teendőket: a NaturErhvervstyrelsen az EHA és az EMVA, a Dán Vállalkozásfejlesztési Testület az ESZA és az ERFA alapért felel. A koordináció és a szoros együttműködés sokkal egyszerűbb két minisztérium, mint három vagy négy között.

A Bizottság állásfoglalása kiváló útmutatásul szolgált, a stratégiával kapcsolatos legintenzívebb megbeszélésekre pedig a tervezési folyamat során számítottunk, így a partnerségi megállapodással kapcsolatos teendők lebonyolítása közben nem ért bennünket nagy meglepetés. Azt gondolom, hogy az ágazatokat érintő, növekedéssel kapcsolatos főbb kérdéseket illetően valódi konszenzus alakult ki, ami megkönnyítette a koherens stratégia kidolgozását. A koherens stratégia megvitatására a kezdetektől fogva elsősorban a tíz minisztériumból álló csoportban került sor. Az eredményeket később ismertettük a régiókkal, az önkormányzatokkal és a partnerség többi tagjával.

Volt néhány jól körülhatárolható témával kapcsolatos vitánk a négy alapot illetően, például a gazdálkodók oktatásával, illetve az innovatív módon gondolkodó gazdálkodók támogatásával kapcsolatban, de találtunk elfogadható megoldásokat.”

► Hogyan járuljon hozzá a kohéziós politika Dánia gazdasági fejlődéséhez?

PREBEN GREGERSEN „Dánia mára már sokkal jobban teljesít (ugyanaz a koppenhágai régióról is elmondható), mint 5-6 éve, a gazdasági válság idejében. Arra számítunk, hogy a pénzügyi válságból is kilábalunk. A dán kormány növekedési terveket tett közzé olyan kérdéseket illetően, amelyek a nemzetközi versenyképesség miatt fontosak a dán vállalkozásoknak. A kohéziós politika további lökést fog adni a gazdaságnak, és lehetővé fogja tenni, hogy minden régió a részese legyen a fejlődésnek. Európa egészét tekintve azonban nem érkezik sok támogatás az ESB-alapokból Dániába, így nem vagyunk képesek ugrásszerű fejlődésre.”

► Ön szerint milyen eredményeket fog elérni Dánia a hétéves időszak végére?

MARIE GULDBORG „A tematikus koncentráció elve összhangban van a dán kormány prioritásaival. Programjaink következőképpen kevesebb kezdeményezésre fognak összpontosítani a korábbi időszakhoz képest, és azok közül is a jelentős hatással járó, költséghatékony intézkedéseket fogjuk elsősorban megvalósítani. Reméljük, hogy az időszak végére elért eredményeink ezt a szemléletet fogják tükrözni.

Emellett arra számítok, hogy a kormány egy sokkal környezetbarátabb és fenntarthatóbb mezőgazdasági ágazatot, valamint eredményesebb és környezetvédelmi szempontból

AZ ESB-ALAPOKBÓL SZÁRMAZÓ UNIÓS TÁMOGATÁS DÁNIÁNAK A 2014-2020-AS IDŐSZAKRA NÉZVE

EMVA	629 millió euró
EHA	208 millió euró
ESZA	206 millió euró
ERFA	206 millió euró

fenntarthatóbb halászati ágazatot támogat majd. Véleményem szerint programjaink és a partnerségi megállapodás számos olyan lehetőséget rejt magában, amely előmozdíthatja az ez irányú fejlődést.”

PREBEN GREGERSEN „Lelkes híve vagyok az eredeti, helyorientált megközelítéseknek és partnerségeknek. Ezért remélem, hogy a dán regionális növekedési fórumok elsősorban növekedési és munkahely-teremtési kezdeményezésekre fogják fordítani az alapokból származó támogatásokat, figyelembe véve az intelligens specializáció kérdéseit, valamint a strukturális teendők előtt álló egyes területeket érintő különös kihívásokat. Dánia a 2007-2013-as időszakra nézve is rendelkezett növekedési megközelítéssel. 2007 óta sokat tanultunk, sok adat gyűlt össze, amelyek hasznosak lesznek ahhoz, hogy becsléseket készítsünk az elkövetkező időszak eredményeit illetően. Már jó néhány éve elemezzük az előző időszak eredményeit.”

▶ Tartották a kapcsolatot más tagállamokkal, amelyek saját partnerségi megállapodásuk tervezetén dolgoztak?

MARIE GULDBORG „Számos tagállam érdeklődött a partnerségi megállapodásunk iránt, de nem egyeztettünk túl sokat más országokkal a kidolgozási folyamat során. Ha mégis sor került ilyen egyeztetésre, az legfőképp a folyamattal és a Bizottsággal történő együttműködéssel kapcsolatos kérdésekre korlátozódott.”

▶ Mit tanultak ebből a feladatból, és a mai tudásuk fényében mit csinálnának másképp?

MARIE GULDBORG „A Bizottság munkacsoportjával folytatott szoros együttműködés és informális párbeszéd az elmúlt két évben fontos szerepet játszott a folyamatban és a munkánk eredménye szempontjából. Habár sok időt töltöttünk például a Bizottsággal közös kétoldalú megbeszéléseken, ez a javunkat szolgálta, mivel az egyeztetésekre a partnerségi megállapodás megszövegezése során, és nem a hivatalos benyújtását követően került sor.

A másik lényeges következtetés, amit levonhatunk, az az, hogy a tervezésnek igen fontos szerepe van egy ilyen hosszú folyamatban, a részt vevő munkatársak rugalmassága azonban még fontosabb. Már javában írjuk a partnerségi megállapodásokat és a programokat, miközben a végleges szabályozásra, a dokumentumok tartalmára vonatkozó iránymutatásokra, valamint az ESB-alapokat érintő költségvetés szétosztását szabályozó határozatokra várnunk kellett.”

PREBEN GREGERSEN „Ahogy már említettem, tapasztalatom szerint jóval azelőtt el kell kezdeni a programozási folyamatot, a partnerségi folyamattal együtt, mint ahogy a többség egyáltalán gondolna rá. Természetesen az idejekorán elkezdett munkának ára van. Azt vettem észre, hogy a nem hivatalos egyeztetés a hivatalos tárgyaláshoz hasonlóan működik. A támogatás a teljesítménnyel egyenesen arányos. Remélem, hogy a Bizottság nem vár el túl sokat tőlünk akkor, amikor programjaink a hivatalos eljárási szakaszba lépnek.

Most elmondhatom, örülök, hogy ragaszkodtunk ahhoz, hogy a programmal kapcsolatos előkészületeket 2012-ben kezdjük meg. Annak is örülök, hogy volt elég bátorságunk a partnerségi megállapodást és a programokat a szabályozási háttér születésével egy időben kidolgozni, és a partnerségünkkel kapcsolatban nyílt és átlátható párbeszédre került sor. Egységes álláspont született, én pedig várakozással tekintek a 2014-2020-as időszakra kidolgozott programok megvalósítására.”

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

www.regionalt.dk
<http://agrifish.dk>